

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Sze. 2012. máj. 15.

Pályázati kiírás száma: GVH VKK 3/2010
Program elnevezése: Verseny és szabályozás 2011

A támogatási szerződés száma: AL/2674/2010
Kedvezményezett neve: MTA Közgazdaságtudományi Intézet
Szakmai felelős neve: Valentiny Pál
A Program befejezésének határideje: 2012. április 30.

A beszámoló csak részeredményre vonatkozik.¹ □

- 1. Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!**

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézete a verseny- és ágazati szabályozás kérdéskörével foglalkozó kiadvány újabb kötetének elkészítéséhez szükséges támogatásra pályázott. A kiadvány (címe: Verseny és Szabályozás 2011) célja az új tudományos eredmények és a szakpolitikák egymásra találásának elősegítése, a verseny- és egyes ágazati szabályozási politikák gazdasági elemzésekkel való alátámasztása. A szerkesztőbizottság a következő összetételben működött: Valentiny Pál a szerkesztőbizottság vezetője, Kiss Ferenc László főszerkesztő (Pannon Egyetem), Nagy Csongor István szerkesztő (Szegedi Tudományegyetem).

2011. júliusában kezdődött meg a kötet előkészítése, koncepciójának kidolgozása, majd a támogatók körének kialakulása után a tanulmányok beérkezésére, lektorálására, szerkesztésére került sor, amit a kéziratok nyomdai előkészítése követett. A kiadvány elkészítésében az MTA Közgazdaságtudományi Intézet részéről szerzőként Halpern László, Muraközy Balázs, Paizs László, Valentiny Pál, Vince Péter, Vincze János vett részt valamint Bálint Éva, aki a válogatott szakbibliográfiát készítette. A kiadvánnyal összefüggő ügyeket az MTA KTI-nél Tési-Páll Viktória intézte, szakmai segítséget Moldován Éva könyvtáros nyújtott. A kötet további szerzői Édes Balázs, Gerhardt Erik, Mérő Katalin, Micski Judit, Nagy Csongor István, Neményi Judit, Szatmáry István, Várhegyi Éva. Az olvasószerkesztést Patkós Anna, a korrektúrát Csehiné Bánhalmi Andrea végezte, a tipográfiáért, fedéltervért, tördelésért Környei Anikó és Szalai Éva felelt. A nyomdai munkálatokat a Dürer Nyomda Kft végezte.

- 2. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!**

- szakmailag / tudományos szempontból

A Program keretében előállított kiadvány a tervezett szakmai és tudományos célokat elérte. A kiadvány elméleti és empirikus megközelítésű policy-orientált írásokat közöl. Szerkezete négyes tagolást követ. Az első részben a verseny- és ágazati szabályozás egyes alapkérdéseinek tárgyalására kerül sor, részletes, jogi és közgazdasági megközelítésű, átfogó jellegű írásokkal. A második rész betekintést ad a pénzügyi szektor újraszabályozásának helyzetébe. A harmadik részben a hazai piaci és szabályozási helyzet változásait követjük a hálózatos szolgáltatások területén (vasút, villamosenergia és gázipar). A negyedik részben a további munkákhoz alapot adó szakirodalmi tájékoztatást nyújtunk. A

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

tudományos eredmények szempontjából különösen fontosnak tartjuk azoknak a területeknek az elemzését, ahol fokozatos piacnyitás zajlik. Az egyre összetettebbé váló, a versenyszabályozás elveihez közelítő ágazati szabályozások egyre több olyan jogi-közgazdasági elemzést igényelnek, amelyre a kötetben több példát is találhatunk.

- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben

A pályázati célkitűzések maradéktalanul teljesültek.

- újszerűség bemutatása

Az egyetemeken az utóbbi években egyre több kurzus foglalkozik a verseny, a hálózatos ágazatok gazdaságtanával, a szabályozás jogi kérdéseivel. Az ezen a területen folyó kutatások száma némileg gyarapodott, kisebb kutató központok is alakultak. A kutatásokra azonban a szétforgácsoltság a jellemző, a jog és a közgazdaságtan lehetséges interdiszciplináris kapcsolódásait nem használják ki. A versenyjog, a versenypolitika, a piacelmélet, a szabályozás gazdaságtanának elméleti, de különösen empirikus eredményei és ezek közzététele a hazai kutatási palettáról nagyrészt hiányzik. Az elkészült kötet ezen a helyzeten szerény mértékben ugyan, de változtat. A hazai publikációk között eddig nem találhattunk a verseny- és az ágazati szabályozás témakörében áttekintést és egyes kérdésekre való részletes betekintést is nyújtó kiadványt. Az újdonság tehát egyrészt a kötet létrejötte. A hazai publikációk nagy része ugyanakkor vagy jogi vagy csak közgazdasági aspektusból vizsgálja a verseny- és ágazati szabályozás kérdéseit. Ebből a szempontból újdonságnak számít, hogy a kötet tanulmányai mindkét elemzési eszköztár használatára példát szolgáltatnak. A kötetnek a hálózatos szolgáltatások hazai szabályozási és piaci helyzetével foglalkozó, összehasonlításokra is alkalmat adó része szintén újdonság az itthoni publikációk sorában.

- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)

A Program továbbfejlesztésének egyik lehetősége a magyar mellett angol nyelvű válogatás megjelentetése és egy szakmai fórum (műhely) létrehozása. Az évkönyv-sorozat életképességének megőrzése szempontjából fontos feltétel a verseny- és ágazati szabályozás iránt érdeklődő szakmai közegnek a létrehozása és aktivitásának megőrzése. Ennek érdekében folyamatosan működtetett, rendszeres találkozási lehetőséget biztosító, szakmai műhelyt, fórumokat kellene létrehozni. Ilyen jó kezdeményezésnek tartottuk a GVH-KTI szemináriumokat. Ezen túl olyan önképző jellegű műhely kialakítását is fontosnak tartanánk, ahol a fórum résztvevői által közösen kialakított, azonos tematikájú találkozókön egyes témaköröket több héten át tárgyalva lenne mód egyebek között a kiadványba szánt tanulmányok publikálás előtti megvitatására is.

- az eredmények hasznosításának lehetőségei

A kötet egyes tanulmányait konferencia előadásokon szeretnénk bemutatni, mások egyetemi tananyagok forrásául szolgálhatnak, illetve további publikációk alapját is képezhetik. A kiadvány nyomtatásban való megjelenésével egyidőben sor került az MTA KTI honlapján való megjelenésre is (<http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), amelynek látogatottságát figyeljük. A kiadvány iránti érdeklődést az államigazgatás, a verseny- és ágazati szabályozó hatóságok, a bírói kar versenyjogi, szabályozási kérdésekben eljáró tagjai, az ezzel a témával foglalkozó felsőoktatási intézmények, a tanácsadó cégek, a fogyasztói szervezetek és a szabályozások, versenyhatósági eljárások által különösen érintett vállalkozások részéről várjuk. Érzékelhető az is, hogy az államigazgatási, szabályozási feladatok megoldása során egyre nagyobb igény jelentkezik a közgazdasági megalapozottságú döntések iránt. Angol nyelvű megjelentetése azt az űrt töltené ki, amely a verseny és a szabályozás kutatásában

Handwritten signature

elsősorban az Európai Unió nemrég, illetve frissen csatlakozott országaiban tapasztalható. A kiadvány és a köréje szerveződő hazai kutatások alapot adnak Uniós pályázatokon való részvételre, lehetővé téve többek között egy, a kiadványban rendszeresen publikáló külföldi kutatói hálózattal való együttműködés kialakítását is.

3. Sorolja fel, és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat, stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?

A Verseny és Szabályozás 2011 című kötetben a következő tanulmányok készültek el:

Halpern László–Muraközy Balázs • A verseny és a K+F összefüggései – elméleti megközelítések és számszerű eredmények
Szatmáry István • A kategóriamenedzsment versenyjogi kérdései
Nagy Csongor István • A viszonteladási ár rögzítésének megítélése az amerikai, az európai unióbeli és a magyar versenyjogban – megragadott és kihagyott lehetőségek
Valentiny Pál • Válságban a verseny – válságban a verseny?
Mérő Katalin • A bankszabályozás kihívásai és változásai a pénzügyi-gazdasági válság hatására
Neményi Judit • A pénzügyi válság hatása a központi bankok szabályozására
Várhegyi Éva • A magyar bankszektor szabályozása és versenyhelyzete a válságban
Vincze János • Fogyasztóvédelem a pénzügyi piacokon és a viselkedés-gazdaságtan
Édes Balázs–Gerhardt Erik–Micski Judit • A liberalizáció első időszakának versenyszempontú értékelése a magyar vasúti teherszállítási piacon
Vince Péter • Árszabályozás és versenyhelyzet a magyarországi energiapiaci nyitás után
Paizs László • Kiskereskedelmi verseny és szolgáltatóváltás a magyarországi árampiacon
Válogatott bibliográfia, 2011 • Összeállította: *Bálint Éva*

A Program végrehajtása a résztvevők tudományos előmenetelét különbözőképp érintette. Egyes tanulmányok már folyó kutatások eredményeinek publikálását jelentték, más esetekben a kiadvány készítése érdekében születtek meg a publikációk. A kötet összeállítása így a publikációs lehetőség általában vett bővülésén kívül új kutatások elindítását is eredményezte.

4. Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti szakmai tervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!

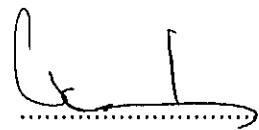
A pályázatot 2010. szeptemberében adtuk be, szerződéskötésre 2011. novemberében került sor, a kiadvány 2012. április végén került ki a nyomdából, a kötet bemutatója 2011. május 29-én lesz. Az elnyert támogatás a pályázott összeg negyedét tette ki, ezért hosszabb időbe tellett további támogatók megnyerése. A GVH résztámogatása ugyanakkor pozitívan befolyásolta más támogatók döntését.

5. Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!

Nincs ilyen

Kelt: Budapest, 2012. május 14.


.....
Szakmai felelős aláírása


.....
Kedvezményezett (képviselőjének
számszerű) aláírása



